

mesec, kakor so predniki naši dvignili križ nad srpom polumeseca, kateri žanje enako klasovju človeška življenja, in nad gnjilim pogubljenim, državnim strojem muzelmanskim Drevó življenja, znamenje zmage nad smrtjo — križ in ž njim oživljajoči stroj življenja kristijanskega. Na kako imenitno delo vas pozivlje vaš bogoljubni vladar!

Moško, resno pojdite na delo, katero vas čaka!

Odločeni vojni pot je dobro znan ruski vojski. Ubójen je z nogó Rusko, posejan s kostmi in napojen s krvjó braniteljev in sovražnikov Ruskega naroda in Kristovega imena. Po svoji poti bode te srečavali sela, mesta, trdnjave, reke goré in doline, spominjajoč vas velikega Ruskega imena, hrabrih bójev in slavne zmage Ruskih vojakov. Kagul, Larga, Rymnik, Izmail so od nekedaj last Ruskemu narodu. Dunaj (Donava) se sovražnimi trdnjavami na njem, Balkan, Adrija-nopelj, Konstantinopelj in brezštevno mnogo drugih mest: — vse priča o slavnih vojskah in zmagah Ruskih družin in Ruske vojske. Pred vami bodo vstajale kakor živi velikani podobe davnih knezov — vite-zov Ruskih, Olega, Igorja, Svetoslava; tudi veličastne podobe velikih carjev in carin — Petra véli-kega, Katarine vélike, blagoslovljenega Aleksan-dra, hrabrega Nikolaja; dalje veličastne podobe slavnih vojevodov: Rumjansova, Suvorova, Ku-tuzova in drugih njih čudo vitezov. Ti in mnogi drugi slavni možje so bili strah Carigrad-Stambul, ka-teri je trepetal pred njih orožja močjó; s svojimi boji so poslavlili in osrečili Rusijo, razširili njene oddelke pridružene jej od Turčije obširnih in bogatih oblasti. — Kakošni slavni spomini vas bodo navduševali k boju in zmagi!

Na vas bodo gledali z ljubeznijo in upanjem slav-nih dejanj car — oča s carinjo in slavno rodbino, in Rusija — Mati; na vas bodo obrnjene oči bratov naših — trpečih narodov kristijanskih, čakajočih oprostitev divjega strahovitelja; na vas bode zrl in z vami delil trud bojni in nevarnosti vaš ljubljene, izpolnujoč vo-jaško dolžnost — svetli vojvoda. Kako velika čast in slava je, izvrševati boj pred takimi pričami, ko je vprto na vas toliko in takih oči in vzorov!

Sv. cerkev bode molila za vas in vas bode blago-slavljal in prosila gospoda Bogá, da vam pomore ohra-niti Kristovo vero in kristijansko zavest med narodi, od katerih smo mi sami prejeli tudi vero Kristovo in kristijanski živelj. Sam gospod naš, Jezus Kristus, ki je žrtvoval dušo svojo za druge svoje, bode gledal z ljubeznijo na vašo vdanost, duše vaše žrtvovati za brate vaše in vas bode blagoslovil Kako ne bi zmagali s takim blagoslovom!

Skažite se vredne svojega visokega poklica, slav-nega imena Ruskega vojaka. Prosite, ljubite gospoda Boga, carja, domovino, bližnje, častno idite naprej in ovenčani bode te sè slavo!

Blagoverni Vladar — najvišji vodja Ruskih čet! V pričo Tebe blagoslavljam s Tabo prišlo kristoljubivo vojsko sè sv. podobo Gospoda vseohranitelja. Kristus bodi vsikedar pri vas — izvrševalcih dela Kristovega in on naj venča naše boje sè slavnimi zmagami.

Kristoljubivi vojevoda naših čet! Blagoslavljam Tebe in vse Tvoje podložnike sè sv. podobo Kraljice nebeške, varovalke naših krajev in mest. Izročam vas vse njeni mogočni brambi in prosim in jo bodem prosil, naj vas ona pelje od boja do boja, od zmage do zmage!

Naj vas pripelje gospod Bog spet nazaj vesele in zdrave, ovenčane z lavorikami!

Deželni zbori.

Deželni zbor Kranjski.

V 7. seji 21. aprila dopoldne je dobil deželni od-bor nalog, naj po predplačilih iz deželnega zaklada za-časno vzdržuje cesto iz Krke do Grosuplja, naj jo, kolikor treba, popravi pri Krki in poleg Mlačevega, prihodnjemu deželnemu zboru pa naj nasvetuje, ob katerih troških vzdrževati to cesto, ter naj skrbi za to, da posestniki, kateri so za to cesto odstopili zemljišča, dobodo zadevno odškodovanje. Poleg tega se je naročilo deželnemu odboru, naj prevdarja in prihodnjem zboru predlaga, ali in katerih prememb je želeti pri cest-nih postavah. S tem je bila rešena tudi dotična prošnja občine Zagorske in družih iz Litijskega okraja gledé premembe cestne postave.

Prošnja cestnega odbora v Krškem za podporo za razširjenje ceste nad Belim bregom in Brodom se je izročila deželnemu odboru z nalogom, naj dela na to, da se brž, ko mogoče, razširi ta za Dolensko stran velevažna cesta, in da naj to zadevo natančno preiskuje in potem primerno podporo dovoli iz deželnega zaklada. —

Vsled predloga viteza Langerja se ima vlada prositi dovoljenja, da se znesek 2400 gld., ki je bil nabran po skladu za nameravano Merčečensko cesto, porabiti sme za razširjenje ceste iz Krškega do Kostanjevice. —

Prošnja županstva Boštajnskega, da bi se vkrenila deželna postava za napravo mitnice na Mirnskeje cesti, se ni uslišala, toda neko dotično predplačilo 150 gld. naj se všteje in zaračuni med pod-pore tako, da trebane bode povrniti predplačila. Po-slanec dr. Bleiweis je poročal v imenu gospodarskega odseka o prošnji kmetijske družbe gledé tega, da bi se v okom prišlo hudobnemu pokončavanju zam-bljenih zemljišč, in sprejeta sta bila enoglasno sledeča dva predloga: 1) Deželni zbor pripozna va res-nico od c. kr. kmetijske družbe navedenih dogodjajev, po katerih brezvestni posestniki na kant prišlih zemljišč pokončavajo svoja posestva, in vidi nujno potrebo, da se v okom pride temu početju, katero se čedalje bolj širi v naši deželi in podkopava realni kredit ter dela škodo upnikom tako razdjanega posestva in pa kme-tijstvu naše dežele sploh. 2.) Ker pa sedanja kazenska postava ne zadostuje, zabraniti silovito pokočavanje eksekucijam podvrženih zemljišč, se nalaga deželnemu odboru, da nemudoma izroči pismo družbe kmetijske z vsemi dokladami c. kr. ministerstvu pravosodja s proš-njo, naj bi se po ustavni poti vstvaril brž ko mogoče dodatek (Novelle) h kazenski postavi, po katerem bi se kaznovala gori imenovana silovita početja, ako ni mogoče, najti tudi sredstev, s katerimi bi se zabranila taka početja.

V imenu gospodarskega odseka je poročal dr. Blei-weis dalje o prošnji podobčine Vrhpoljske in nasvetoval postavo, po kateri naj se Vrhpoljska podobčina odcepi od Vipavske selske občine in isto tako postane samostojna selska občina. Temu so nas-protovali pl. Vestenek, dr. pl. Schrey, baron Apfaltrern in Deschman, a po Mateju Lav-renčiču, Robiču in poročevalcu dr. Bleiweisu bili so ugovori zavrtnjeni in sprejela se je postava, za katero pa je še pridobiti cesarske potrditve. —

Občini Uštje se dovoli 30% priklado za l. 1877. Občinam Britof, Famlje in Gorenji Vrem se za leta 1877, 1878 in 1879 dovoli 30% priklade s pogojem, da še nekaj predloži zadevnih izkazov. — Ob-čini Litijski se z ozirom na šolsko stavbo dovoli

36% priklade za 4 leta, t. j. 1877—1880. — Občini v Studencu se z ozirom na zidanje župnikovega poslopja dovoli 63% priklada za leti 1878 in 1879, toda vlani za leto 1877 sklenjena priklade se ne bode pobirala ter se opusti. — Istej občini v Studencu se z ozirom na stavbo šolskega poslopja dovoli 65% priklade za leto 1877, 1878 in 1879.

V večerni seji je poročal dr. Bleiweis v imenu gospodarskega odseka o postavi za obdelovanje Ljubljanskega močvirja, ta je bila sicer že vlani sklenjena, pa se je letos po želji vlade glede nekaterih formalnosti preuredila. Ta velevažna postava se je odobrila brez ugovora, upati je, da dobode kmalu potrditev presvitlega cesarja in potem stopi v veljavnost.

(Dalje prihodnjič.)

Deželni zbor Štajarski.

V deželnem zboru Štajarskem gospodujejo nemški liberalci. Po tem vsakdo lahko sodi, kako se godi predlogom slovenskih poslancev, če tudi so popolnem vtemeljeni in pravični. Dokazov za to imamo zopet v obravnavah poslednjega deželnega zbora.

Glasoviti germanizator in protektor brezverskih šol dr. Wretschko je bil poročevalec v odseku, ki je nasvetoval, naj pravica, ljudske učitelje imenovati, pristaja samo ces. kr. deželnemu šolskemu svetu. Temu nasvetu, ki je poleg drugih nezgod še poseben udarec slovenskim učiteljem, se je krepko upiral dr. Srnec, braneč pravico tistih šolskih svetov, kateri šole zdržujejo, al žalibog brez vspeha; večina zborova je sprejela Wretschkov predlog, po katerem postanejo učitelji ljudskih šol ces. kr. uradniki, prav odvisni od naučne gospóske, kateri je, kakor je dr. Krones rekel, nemščina „duševno vezilo med spodnjim in gornjim Štajarjem“.

Mnogo občin je prošnjo podalo deželnemu zboru, naj bi se 8letni čas, ko mora mladina ljudske šole obiskovati, znižal na 6 let. Baron Hammer-Purgstall in še drugi so toplo zagovarjali to prošnjo, rekši, da tako dolgi čas šolske dolžnosti podkopuje na kmetih veselje do šole in da se res vé, kaj da more učitelj otroke še v 7. in 8. letu učiti, al zopet je bil glasoviti Wretschko načelnik, ki je v dolgočasnem govoru odbijal to prošnjo, ki je z 24 glasovi padla proti 20.

Konservativni nemški poslanec Karlon je ostro šibal ljudsko novo šolstvo, katero deželi prizadeva ogromne stroške, ki bi, če se na 525 šolah, katere dozday nimajo še učiteljev, nastavijo učitelji, narastli na 1 milijon in 600.000 gold. — in to brez primerne vspeha v šolstvu, kajti namesto jedernatih učiteljev — je rekel — dobivamo le pregosto nekake polovičarske profesorje, ki za visoke šole vedó premalo, za male pa preveč, vse le površno.

Gospoda Herman in dr. Dominkuš pa sta ob priliki, ko je prišlo poročilo deželnega odbora o gospodarskem stanju Štajarske v obravnavo, gospodarstvo liberalne ustavoverske stranke, po katerem je dežela z davki preobložena in do glave zadolžena, tako temeljito karala, da celó kolovodjem nemške stranke je besedo zaprlo tako, da jima niso vedeli nič pravega odgovoriti. Oba govornika sta se strinjala o tem, da glavni vzrok socijalnih in gospodarstvenih rev je ona nesrečna sistema, ki dandanes vlada v Avstriji, in dokler pravica in resnica ne stopi na njeno mesto, ne bode konec nadlogam našim. — Mnogokrat so se in na mnogih mestih čuli taki opomini, Bog daj, da bi na veke ne ostali glasovi upijočih v puščavi!

Predarelski deželni zbor.

11 poslancev je izročilo deželnemu glavarju pismo, ki se pritožuje zoper to, da se deželnim zastopom odmerja tako kratek čas zborovanja, da najvažnejših deželnih zadev ne morejo temeljito in vsestransko obravnavati. Prošnja je šla na to, naj deželni glavar pritožbo objavi c. kr. vladi, ki po takem postopanju deželnim zborom vso veljavo jemlje.

Glasbeno slovstvo.

* 23 cerkvenih pesem za šolsko mladino čveteroglasno stavljenih po gosp. A. Förster-ju je prišlo v R. Milicevi tiskarni v pravilni obliki ravnokar na svitlo.

Imé skladatelja samo po sebi je že porok, da te pesmice vstrežajo popolnem svojemu namenu. Cena jim je 25 kr.

Mnogovrstne novice.

* Za mesec maj prerokuje znani vremenski prerok dr. Škofka vreme tako-le: Meseca maja se zavoljo mraza (slane) kmetovalci že od nekaj bojijo, vendar letos vreme okoli 10. dne t. m. ne bo prezlo mrzlo, namesti tega pa bodo dnevi od 13. do 23. maja vsaj večidel hladni in med 19. in 24. bodo brž ko ne noči mrzle (če ne oblačne). Mrzlih noči pa sploh tudi pozneje celó do 4. junija nismo varni. K sreči bo imel letošnji maj kakih 14 deževnih dni, in ker bodo oblačni, ne bode mraza, pa tudi ne mrzlih vetrov. Verjetno je, da bode dežja ali pa več vetra okoli 2., 5., 8., 13., 16., 18., 21., 23., 28. in 31. maja ali pa en dan pozneje; pričakovati je tudi bliska in groma okoli 18., 23. in 31. maja. — Po takem bode — če jo prerok zadene — mesec maj zeló deževen, a ne več zaradi mraza nevaren.

* Cena žita se je zadnji čas zeló podražila; vzrok temu je vojska, in zato ne iz Rusije ne iz Rumunije ne dohaja več žita, in ker lani tudi v Ameriki ga niso veliko pridelali, ga je začelo najprej na Angleškem primanjkovati. Tudi cena družim pridelkom gre kviško, isto tako živini in vinu.

* Avstrija brez Ogerske je lani štela 21 milijonov in 565.435 duš memo 20 milijonov in 394.950, ki jih je imela koncem leta 1869. Po takem se je število prebivalcev v 7 letih pomnožilo za več kot 1 milijon in 170.000 glav, pa toliko želodcev, ki hočejo jesti.

Zabavno berilo.

Angora.

Zgodovinski-romantičen obraz.

2.

(Dalje.)

Prestrašeni so vojvodo gledali emiri — malo popreje še tako oholi, kakor bi jim ne bila dosti na mari bila vest o uporu, — plašno so gledali drug drugega in sultana, znali so, da bi padišahova poguba bila tudi njih poguba.

Timurtaš je dobro poznal Azijske krvi značaj, zato je obrnil se v sultana in poprosil: „Jasni moj gospod! jaz dobro poznam te jate, njih strast vskipi tako brzo, kakor v pustini pesek pod dehom žgočega samuma, a tudi ukrotiti se daje tako urno, kakor se solčna vročina brzo ohladi pod deževnim oblakom. Utrpi nekoliko svojih zakladov, vrzi jim, da se bodo trgali, samo kaj malega, tebi bode to le berašk dar, a ti divji pu-